

WWF Дунавско-Карпатска Програма

Препоръки за опазване на земеделските
земи на територията на Ломовеце - Натура
2000

**ОБЩА СЕЛСКОСТОПАНСКА ПОЛИТИКА НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ
2007-2013 год.**

■ **Цел:**

- повишаване на производителността в земеделието;
- постигане на висок жизнен стандарт;
- стабилизиране на пазарите на земеделска продукция.

Обхват:

Първи стълб: Общи организации на пазара;
Преки плащания.

Втори стълб: Развитие на селските райони. ₂

Развитие на ОСП

Все по-голямо значение придобиват следните фактори:

- Грижа за благосъстоянието на селските райони;
- Подобряване на качеството на европейската храна;
- Гарантиране на безопасността на храните;
- Осигуряването на опазването на околната среда за бъдещите поколения;

3

По-чиста околна среда- ЕС се опитва да помогне на околната среда като:

- Предоставя финансова помощ за поощряване на промяната чрез, например намаляване на броя на животните на хектар земя, границите на полетата да не се култивират, засаждане на дървета и живи плетове;
- Подпомагане с разходите по съхраняване на природата;
- Настоява фермерите да спазват законите за околната среда и да се грижат правилно за земята, ако искат да заслужат изплащане на преки плащания;

4

Групи земеделски земи с висока природна стойност на територията на Ломовете

- ◆ Земеделски земи с високо участие на полуприродна растителност;
- ◆ Земеделски земи с мозайки от култури с ниска интензивност на обработката и пояси от естествена растителност – синури, петна от дървета и храсталаци, малки рекички и вади;
- ◆ Земеделски земи, които поддържат популации на редки видове с Европейско значение;

5

Групи природни местообитания на територията на Ломовете

Анализът засяга основно тревни и разреждени храстови съобщества, които са с режими на ползване паша или сенокос и които са включени като консервационно значими местообитания в Приложение 1 на Директива 92/43/ЕЕС.

- ◆ 6110 Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alusso-Sedion albu*;
- ◆ 6210 Полуестествени сухи тревисти и храстови съобщества на варовик;
- ◆ 6240 Суб-панонски степни тревни съобщества;
- ◆ 6250 Панонски льосови степи;
- ◆ 6510 Низинни сенокосни ливади;

6

◆ 6110 Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alusso-Sedion albu*;

- Площадките на ръба на скалните венци населени предимно с едногодишни треви, мъхове и лишей и някои специфични многогодишни тревисти растения. Важни са за опазване на популациите на птици и на Емило-поповото прозориче. Тези терени се използват основно за паша, като повечето са общински мери. Местообитанието се среща като малки петна, на терени които са трудно достъпни и естествено ерозирани.

7

◆ 6210 Полуестествени сухи тревисти и храстови съобщества на варовик

- Тези пасища са разпространени на местата, където няма дебела льосова основа, най-често в близост до каньоните и големите горски масиви. Обикновено са малки и фрагментирани, като са подложени на бързо обрастване с дървесна и храстова растителност. Голяма част от тях се пасат повече от диви животни, отколкото от домашни, поради по-трудната им достъпност.

8

**◆ 6240 Суб-панонски степни тревни
съобщества**

- Това са растителните съобщества на най-откритите и каменисти терени, най-често на стръмни и ерозирани склонове, с разкрития на скалната варовикова основа. Важни за опазване на емило-поповото прозориче и на популации на ценни лечебни видове, като жълтия равнец и дивата чубрица. Естествено ерозирани.

9

**◆ 6250 Панонски лъсови тревни
съобщества**

- Пасищата по склоновете на долината на Ломовете, които са развити върху различни по степен на ерозия почви, най-често черноземни. Повечето от тях са силно деградирани от дългогодишна и безконтролна паша, защото повечето са крайселски мери. Това е довело до силно влошаване на качеството на пашата.

10

◆ 6510 Низинни сенокосни ливади

- Това са влажни ливади в поречието на реките, повечето в лошо състояние, като в тях преобладават плевелни видове. Голяма част от тях са се образували на мястото на изоставени ниви и други обработваеми площи. Проблем е и охрястяването и обрастването с дървесна растителност.

11

Групиране на видовете

- 1 група са местообитанията на видовете – двата вида костенурки и пъстър пор;
- 2 група са местообитанията на видовете – лалугер и степен пор;

12

Изисквания за управление на местообитания 6110,6240, 6250 и 6210 едновременно и като местообитания на видове от Приложение 2 (1)

1. Да не се допуска машинна обработка на повърхността на почвата, включително и при нужда от възстановяване чрез подсяване на растителното съобщество. Такава по изключение може да се извършва само на открити и равни места (без храсти, равни терени) в периода преди 1 март и след 30 ноември на дълбочина до 5 см.;
2. Косене на пасищата да се извършва ръчно или да се използват косачки снабдени с предпазители, които да не допускат попадане даже на ювенилни костенурки в мястото на режещите части. Преди косене и разчистване на растителност да се събират всички индивиди и да се връщат веднага след приключване на дейностите;

13

Изисквания за управление на местообитания 6110,6240, 6250 и 6210 едновременно и като местообитания на видове от Приложение 2 (2)

3. За местообитанията използвани само за коситба без паша да се осигури окосяване на мин. 50% от площта на всеки полигон през годината за местообитания от първа група и на 80% за втора група. (при местообитания от втора група да няма забавяне на окосяването след узряване на тревата);
4. Всяка година да се оставят неокосени мин. 40% от площта на всеки полигон за местообитанията от първа група, и 20% от площта на всеки полигон за местообитанията от втора група. Неокосените площи да са групирани на ивици около дървесна храстова растителност или на ръба на гората, където има такъв. Окосяването да става на височина над 5-6 см над земята. Мин. през 2 години да се извършва ротация на неокосените площи.

14

**Изисквания за управление на местообитания
6110,6240, 6250 и 6210 едновременно и като
местообитания на видове от Приложение 2 (3)**

5. В пасищата разположени на разстояние до 300 м от скали косенето да се извършва след 1 юли, на по далечно разстояние след 15 юли;
6. Да се поддържа покритие на дървесно-храстова растителност до 5% за всеки полигон от 4 ха (разположени на групи) при водещите видове от втора група.
7. Да се поддържа покритие на дървесно-храстова растителност между 20-60% за всеки ха местообитание за видовете от първа група;
8. При възстановяване на запуснати пасища и ливади да не се намалява естественото покритие на трайната дървесно-храстова растителност, освен с цел възстановяване местообитанията на лалугера, посочено като специфична дейност в одобрен план за управление на защитената зона;

15

**Изисквания за управление на местообитания 6110,6240,
6250 и 6210 едновременно и като местообитания на
видове от Приложение 2 (4)**

9. Разчистване на храстова растителност с цел възстановяване на тревните местообитания да се прави само на пионерна растителност;
10. Да не се разчистват къпините, трънките и шипките растящи като пояс по ръба на гората или около групи дървесна или храстова растителност – да се оставя поне 2-3 м широка ивица от тях. Да не се премахват същите видове, когато растат под единични или групи дървета без друга храстова растителност под тях;
11. Да не се допуска целенасочено охростяване с цел опазване на видове и достигане на минимално покритие 5% или 20% храстова растителност на терени понастоящем представляващи тревни местообитания;
12. Да не се опожаряват пасищата и ливадите;
13. Да не се допуска ограждането на парцелите с плътни високи прегради, допуска се ограждането с мрежи с отвори при земята;

16

**Изисквания за управление на местообитания
6110,6240, 6250 и 6210 едновременно и като
местообитания на видове от Приложение 2 (5)**

14. Интензивността на пашата при местообитанията на видовете от втора група (лалугер) - тревата да се поддържа с височина до 15 см на не по-малко от 80% от затревената площ на всеки 4 ха;
15. Не се ползват:
- изкуствени торове;
 - естествени торове над допустимите за добра земеделска практика, като водещи за по силни ограничения са изискванията за опазване на самите тревни хабитати и тяхното състояние (включително пълна забрана за изкуствено внасяне на всякакви торове в пасищните сухи тревни местообитания 6110 *, 6240*, 6250*, 6210*);

17

**Изисквания за управление на местообитания
6110,6240, 6250 и 6210 едновременно и като
местообитания на видове от Приложение 2 (6)**

15. Не се ползват (продължение):
- хербициди;
 - инсектициди (включително бактериални препарати доколкото са неселективни към безгръбначните), с изключение на тясно селективни феромонови примамки незасягащи видове от приложение 2 на ЗБР;
16. Да се опазват голини (незалесени земи от горския фонд) в склопени храсти или гори ползвани за паша (поляни, пасища и ливади), където покритието на тревната растителност е под 20% за всеки 1 хектар;
17. Където поради западане на пашата в миналото площта на голините и тревната растителност е паднала под 5 % за всеки 5 хектара местообитания е необходимо тяхното възстановяване

18

Изисквания за управление на местообитание 6510 едновременно и като местообитание на видове от Приложение 2 (1)

1. Да не се допуска машинна обработка на повърхността на почвата, включително и при нужда от възстановяване чрез подсяване на растителното съобщество. Такава по изключение може да се извършва само на открити и равни места (без храсти, равни терени) в периода преди 1 март и след 30 ноември на дълбочина до 5 см;
2. Косене на ливадите да се извършва ръчно или да се използват косачки снабдени с предпазители, които да не допускат попадане даже на ювенилни костенурки в мястото на режешите части. Преди косене и разчистване на растителност да се събират всички индивиди и да се връщат веднага след приключване на дейностите;

19

Изисквания за управление на местообитание 6510 едновременно и като местообитание на видове от Приложение 2 (2)

3. Всяка година да се оставят неокосени минимум 40% от площта на всеки полигон през годината. Неокосените площи да са групирани или на ивици около дървесно храстова растителност или на ръба на гората (където има такъв). Минимум през 2 години да се извършва ротация на неокосените площи за да се запази в добро състояние самото природно местообитание (да няма обрастване с пионерни храсти). Окосяването да се прави на минимум 5-6 см над земната повърхност;
4. Косенето да става след 1 юли с цел опазване от безпокойство на мътещи птици;
5. Да не се допуска ограждането на парцелите с плътни високи прегради, допуска се ограждането с мрежи с отвори при земята;

20

**Изисквания за управление на местообитание
6510 едновременно и като местообитание на
видове от Приложение 2 (3)**

6. Да не се ползват:

- изкуствени торове;
- естествени торове над допустимите за добра земеделска практика, като водещи за по силни ограничения са изискванията за опазване на самите тревни хабитати и тяхното състояние;
- Хербициди;
- инсектициди (включително бактериални препарати доколкото са неселективни към безгръбначните), с изключение на тясно селективни феромонови примамки незасягащи видове от приложение 2 на ЗБР;

21

**Изисквания за управление на местообитание
6510 едновременно и като местообитание на
видове от Приложение 2 (4)**

7. Да не се опожаряват пасищата и ливадите;
8. Да се оставят ивици от бърз и коприва, там където ливадата граничи с речни екосистеми;
9. Оставяне на групи от поне 10% покритие с дървесно-хростова растителност, формиращи пояс широк 2-3 м.

22

■ **Благодаря за вниманието!**

Юлия Григорова
WWF Дунавско - Карпатска програма
e-mail: ygrigorova@wwfdcp.bg